

Topsector Creatieve industrie

Ambitie: kansrijke cross-overs en maatschappelijke meerwaarde

Door kennis, creativiteit en ondernemerschap met elkaar te verbinden wil de topsector creatieve industrie bereiken dat Nederland in 2020 de meest creatieve economie van Europa is. Ook zet de sector in op betere benutting van de innovatiekracht en flexibiliteit van de creatieve industrie door de cross-overs met de andere topsectoren. Voorbeelden zijn serious gaming dat bijdraagt aan een betere gezondheid door het aanleren van een gezondere leefstijl, design dat bijdraagt aan het succes van high tech uitvindingen en 'smart' oplossingen voor mobiliteitsvraagstukken, of oplossingen voor gebouwde omgeving en architectuur die energiezuinig zijn.

Innovatiecontract

Op zeven terreinen, die de sterktes van de Nederlandse creatieve industrie weerspiegelen, zet de sector in op verdere groei:

1. Media en ICT;
2. Next Fashion;
3. GATHER (serious) gaming;
4. Built Environment, Architecture, Urbanism (BEAU);
5. Smart Design Solutions;
6. Creative Industries Next: Creative Business Innovation;
7. Cultural Heritage.

Om invulling te geven aan genoemde terreinen, slaan alle spelers uit de gouden driehoek de handen ineen. Vanuit de kennisinfrastructuur gaan NWO, TNO en KNAW concreet bijdragen aan het Topconsortium Kennis en Innovatie (TKI) genaamd CLICK (zie hieronder). Ook universiteiten en hogescholen zijn betrokken en maatschappelijke organisaties als musea, branche- en koepelorganisaties, en erfgoedinstellingen participeren.

TKI

Het bedrijfsleven en kennisinstellingen moeten elkaar soepel vinden en van elkaar profiteren. Om dit te borgen, kiest de creatieve sector voor een TKI met de naam CLICK: Creativity, Learning, Innovation, Co-creation, Knowledge. CLICK is opgebouwd uit zeven nationale, sectorale netwerken en een verbindend bureau (CLICK//NL) dat voor de kruisbestuiving zorgt tussen de netwerken onderling, met andere topsectoren en met het internationale speelveld. Vijf creatieve regio's ondersteunen CLICK en hebben daarover met elkaar afspraken gemaakt. Verder hebben ruim 300 bedrijven, voornamelijk MKB, de intentie uitgesproken om in het kader van het Topconsortium aan de slag te gaan.

EU-aansluiting en internationaal

De agenda van de topsector creatieve industrie sluit nadrukkelijk aan op de Europese Horizon 2020 agenda, die net als de creatieve sector een sterke focus heeft op 'Grand Challenges' zoals klimaatverandering, vergrijzing, gezondheid en veiligheid. Daarnaast is door de verbinding met de regionale zwaartepunten CLICK verankerd in de internationale samenwerkingsverbanden van de regio's, zoals de European Creative Industries Alliance (ECIA) of de Global Design Cities Organization.

Een explosief groeiend topsector netwerk

In het kader van de topsectorenaanpak hebben het afgelopen jaar ruim 330 organisaties uit de creatieve industrie zich achter de kennis- en innovatieagenda's van de zeven innovatienetwerken geschaard. Van Universiteiten, HBO's, MKB, multinationals, musea, gemeenten, provincies, branche en koepelorganisatie tot maatschappelijke organisaties.

Innovatie in het onderzoeksinstrumentarium

NWO en TNO werken gezamenlijk aan een open call voor onderzoeksvoorstellen voor de creatieve industrie die zowel het fundamenteel als het meer toegepaste onderzoek voor de creatieve industrie afdekt. Een innovatie in het onderzoeksinstrumentarium die aansluit op de wederzijdse behoefte van kennisinstellingen en de sector om meer met elkaar te gaan samenwerken.

Cross-sectorale uitdagingen

Het innovatiecontract voor de creatieve industrie heeft niet alleen allerlei organisaties binnen de creatieve industrie samengebracht, maar heeft ook meer inzicht gegeven in de cross-sectorale uitdagingen. De agenda's zijn opgezet vanuit een gezamenlijke behoefte om meer inhoudelijk te gaan samenwerken op sectordoorsnijdende terreinen als smart en social media, sustainable design, data processing en business innovation. Met de gereserveerde middelen en oprichting van CLICK kunnen deze uitdagingen worden opgepakt.

Samenwerking universiteiten – creatieve industrie

Er is toenemende belangstelling vanuit universiteiten om samen te werken met de sector en consortia te vormen voor kennisontwikkeling (fundamenteel en toegepast) en valorisatie en om in het algemeen onderzoeksmethoden en -formats te vernieuwen door middel van nieuwe technologieën en netwerken. Een mogelijke manier om dit vorm te geven is door middel van embedded researchers. Binnen CI NeXt staan drie consortia klaar om met de door NWO, KNAW en TNO beschikbaar gestelde middelen aan de slag te gaan.

Human capitalagenda

Het concurrerende klimaat en tempo van de sector vragen om snelle toepassing van nieuwe kennis en technologie, een voortdurende instroom van nieuw creatief talent en permanente bijscholing. De sector bestaat uit 172.000 professionals waarvan 67% ZZP-ers en MKB. Voor deze kleine bedrijven is de vraagarticulatie richting onderwijs een probleem. De sector is weliswaar sterk gegroeid, maar de vervangingvraag is nog gering (jonge sector). Er is geen kwantitatief tekort, behalve op specifieke vaak technische beroepen (ICT, textiel, grafisch). Daarom richt de human capitalagenda zich vooral op de kwalitatieve aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt. De sector heeft behoefte aan talent dat uitstekende vakinhoudelijke kennis combineert met een ondernemende, internationale houding om ideeën daadwerkelijk te kunnen brengen tot een product of dienst. Daarnaast zijn strategische verbindingen met de andere topsectoren voor deze sector zeer belangrijk. Daarom heeft de sector behoefte aan talent dat in staat is interdisciplinair en in integrale systemen te werken, zowel binnen als buiten de creatieve industrie. En is het cruciaal te investeren in de kwaliteit van langdurige relaties tussen bedrijfsleven en kennisinstellingen. Veel afgestudeerden zijn zelfstandig ondernemer, maar zijn in hun studie onvoldoende voorbereid op het ondernemerschap.

Om aan deze kwalitatieve behoefte te voldoen kiest het topteam voor de thema's *onderwijs over ondernemerschap, afstemmen van vraag en aanbod, alumni en permanente educatie en internationalisering*. Zo wordt onder andere voorgesteld om nadrukkelijker de praktijkervaring in het onderwijs te brengen, het onderwijs over (internationaal) ondernemerschap te verbreden en te verdiepen en tijdens de opleiding cross-sectorale verbanden te stimuleren door samen te werken met studenten van andere opleidingen en de bijbehorende sectoren. De Federatie Dutch Creative Industries werkt aan kortlopende managementopleidingen voor mid-career professionals. Met Centres of Expertise en Centra voor Innovatief Vakmanschap wil de sector nieuwe onderwijsmodellen en profilering stimuleren. Verdere profilering zal plaatsvinden op basis van de regionale netwerken die in de agenda van het topinstituut CLICK zijn gedefinieerd. De topsector wil inzetten op excellentie en een structuur van minoren en majors. Met o.a. internationale samenwerking tussen opleidingen, nascholingstrajecten en aansluiting bij internationale events worden internationale competenties vergroot en de instroom van buitenlands talent gestimuleerd.

Sterk punt van deze HCA zijn de krachtige regionale speerpunten met internationale erkenning. Deze regionale clustering biedt goede kansen voor profilering van het onderwijs en het intensiveren van de samenwerking tussen onderwijs en bedrijfsleven. De uitgebreide internationale visie sluit goed aan bij het karakter van de sector. De ontwikkelingen binnen de sector om het thema onderwijs-arbeidsmarkt verder te organiseren en uitbouwen, zoals het organiseren van een platform, geven vertrouwen in de verdere uitwerking en implementatie van de agenda. In de HCA wordt vooral gekeken naar de ontwikkelingen in het HBO. Bij het organiseren van de sector en de verdere implementatie is het wel van belang de verbinding te realiseren met de gehele onderwijskolom.